

Силабус навчальної дисципліни «ОСНОВИ АРХІТЕКТУРИ»

« Краще знавчо - екскурсійна робота »

(назва освітнього ступеня)

032 «Історія та археологія»

(назва спеціальності)

освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми *
СВО ПДАБА 0326-2023

(назва освітньої програми)

Статус дисципліни	Нормативна
Мова навчання	Українська
Факультет	Економічний
Кафедра	Архітектури
Контакти кафедри	Вул. Архітектора Петрова 24-а. ауд.402 (четвертий поверх, головного корпусу) (056) 756-33-32 Email: architecture@pgasa.dp.ua
Викладачі-розробники	Юрій ЗАХАРОВ., к.т.н..проф..
Контакти викладачів	Email: 402 ауд.,756-33-32, ivanilova.valentyna@pgasa.dp.ua
Розклад занять	https://pgasa.dp.ua/timetable/WSIGMA/APX/ROZKLADK.HTM L#A2
Консультації	https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2022/10/Grafik-konsultatsij-vykladachiv.pdf

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна є: сукупність соціально-економічних, функціональних, містобудівних, об'ємно-планувальних, екологічних та конструктивно-технічних заходів, спрямованих на регулювання існуючої, та формування нової забудови, урбанізованих утворень, будівель та споруд задля розуміння суспільно-виробничих відносин і розвитку продуктивних сил, а також основних положень проектування, будівництва, реконструкції та ремонту будівель і споруд, що безпосередньо впливають на економічну складову у будівельній галузі.

	Години	Кредити	Семестр
			1
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3,0	90
Аудиторні заняття, у т.ч:	30		30
лекції	30		30
лабораторні роботи	-		-
практичні заняття	-		-
Самостійна робота, у т.ч:	60		60
підготовка до аудиторних занять	20		20
підготовка до контрольних заходів	20		20
виконання курсового проєкту або роботи	-		-
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	20		20
підготовка до екзамену			
Форма підсумкового контролю			залік

Мета вивчення дисципліни - викладання навчальної дисципліни «Основи архітектури» полягає у ознайомленні студентів із основними положеннями та принципами планування і забудови міст, архітектурно-планувальними та конструктивними рішеннями будівель та споруд.

Завдання вивчення дисципліни - вивчення дисципліни «Основи архітектури» є набуття студентами знань, вмінь та навичок, що дозволятимуть їм читати та розуміти зміст містобудівних, архітектурних, та інших спеціальних креслень та текстів проектно-кошторисної документації.

Пререквізити дисципліни - вивчення даної навчальної дисципліни формується на базі повних загально-освітніх дисциплін середньої школи. « Історія України» , «Іноземна мова».

Постреквізити дисципліни – Набуті знання та вміння з основ архітектури забезпечують необхідну для формування у студентів здатності осмисленого підходу до вирішення завдань в будівельній галузі. « Історія регіональної архітектури», «Будівельне матеріалознавство».

Компетентності: відповідно до освітньо-професійної програми «Краєзнавчо - екскурсійна робота » СВО ПДАБА 0326-2023:

Інтегральна компетентність:

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі в ході професійної діяльності та практичної проблеми історії та археології у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій і методів гуманітарних та соціальних наук та характеризується комплексністю і невизначеністю.

Загальні компетентності: відповідно до освітньо – професійної програми «Краєзнавчо - екскурсійна робота » СВО ПДАБА 0326-2023:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК6. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.:

Заплановані результати навчання: : відповідно до освітньо – професійної програми «Краєзнавчо - екскурсійна робота » СВО ПДАБА 0326-2023:

РН12. Здійснювати комунікацію з професійних питань з представниками наукових, громадських, релігійних і національно-культурних організацій і спільнот.

РН14. Вміти акумулювати та поширювати кращий досвід професійної діяльності, інтегрувати досягнення інших наук для вирішення актуальних проблем історії та археології.

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1. Основи архітектури					
Типологія і класифікація міст. Види населених міст та їх класифікація. Визначення перспектив розвитку міста Розрахунок чисельності населення. Функціональна організація міської території. Планувальна структура міста.	6	2	-	-	4
Містобудівний аналіз території. Вибір території для будівництва нових міст. Вплив природних факторів. Вплив кліматичних факторів на планування та забудову міст. Геоморфологічні умови. Гідрологічні та гідрогеологічні умови.	6	2	-	-	4

<p>Сельбищна зона міста. Структура сельбищної зони міста. Планувальна структура сельбищної зони малого, середнього, крупного, великого міста. Житловий район. Житловий квартал(мікрорайон) і житлова група. Садибна забудова. Загальноміський центр.</p>	6	2	-	-	4
<p>Розміщення і структура виробничої території міста. Промислова зона міста. Санітарно-захисна зона. Значення промисловості при формуванні плану міста. Наукова і науково-виробнича зона. Комунально-складська зона міста.</p>	6	2	-	-	4
<p>Ландшафтно-рекреаційна зона. Містобудівне значення зелених насаджень. Система озеленення території міста. Схеми міських структур озеленень. Класифікація зелених насаджень. Зелені насадження загального користування.</p>	6	2	-	-	4
<p>Зона зовнішнього транспорту. Загальні відомості про зовнішній транспорт. Залізничний транспорт і залізничні колії. Автомобільний транспорт і зовнішні дороги. Водний транспорт морські та річкові порти. Повітряний транспорт та аеропорти. Трубопровідний транспорт.</p>	6	2	-	-	4
<p>Вулично-дорожня мережа міста. Вулично-дорожня мережа міста. Планувальні схеми вуличної мережі міста. Класифікація вулиць і доріг населених пунктів. Класифікація площ населених пунктів. Перехрещення вулиць і доріг.</p>	6	2	-	-	4
<p>Загальні відомості про будівлі і споруди. Будівлі і вимоги до них. Поняття про будинки і споруди. Вимоги до будинків та їх класифікація.</p>	6	2	-	-	4
<p>Конструктивні системи будинків. Конструктивні елементи будинків. Конструктивні системи та конструктивні схеми будинків. Уніфікація, типізація і стандартизація. Єдина модульна система.</p>	6	2	-	-	4
<p>Основи і фундаменти. Фундаменти та їх конструктивні рішення. Поняття про основи і вимоги до них. Проектування підвалів. Технічні підпілля. Основні конструктивні схеми фундаментів. Стрічкові фундаменти. Стовпчаті фундаменти. Пальові фундаменти. Вимощення і його конструктивне рішення.</p>	6	2	-	-	4
<p>Класифікація стін і вимоги до них. Кам'яні стіни. Архітектурно-конструктивні елементи зовнішніх стін. Класифікація стін і вимоги до них. Кам'яні стіни. Архітектурні конструкції карнизів і цоколів. Перемички. Деформаційні шви. Балкони, лоджії й еркери.</p>	6	2	-	-	4

Архітектурно-конструктивні елементи видів перекриття. Конструкції підлог. Класифікація перекриттів. Навантаження на перекриття. Балочні перекриття. Плитні перекриття. Монолітні перекриття. Конструктивні рішення надпідвальних і горищних перекриттів. Конструкції підлог. Матеріали підлог. Типи підлог та вимоги до них.	6	2	-	-	4
Архітектурні форми та конструкції сходів. Класифікація сходів. Сходи , їхні види й основні елементи. Конструкція сходів. Розрахунок розмірів сходової клітини.	6	2	-	-	4
Конструкції вікон і дверей. Вікна і їхні конструктивні рішення. Двері і їхні конструктивні рішення.	6	2	-	-	4
Архітектурно-конструктивні елементи дахів. Скатні дахи. Пологі та плоскі дахи. Види дахів і вимоги до них. Похилі дахи і їх конструкції. Суміщені дахи. Їхні основні види. Влаштування водовідводу з горищних і суміщених дахів.	6	2	-	-	4
Разом за змістовим модулем 1	90	30	-	-	60
Підготовка до екзамену					
Усього годин	90	30	-	-	60

2.САМОСТІЙНА РОБОТА

ОПРАЦЮВАННЯ РОЗДІЛІВ ПРОГРАМИ, ЯКІ НЕ ВИКЛАДАЮТЬСЯ НА ЛЕКЦІЯХ:

Назва теми	Посилання
1. Вертикальне планування міських майданів. Класифікація майданів, основні принципи проектування.	1.ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій». – К.: Мінрегіонбуд України, 2019. – 177 с.
2. Вертикальне планування транспортних розв'язок в одному рівні. Схеми проектування перехресть. Проектування каналізованих перехресть.	2.Панченко Е., Дьомін М. та ін. Містобудування. Довідник проектування. К.: Укрархбудінформ, 2001 .- 188с.
3. Перехрещення вулиць і доріг в різних рівнях. Типи транспортних перехрещень у різних рівнях. Групи перехрещень в різних рівнях.	3Дідик В. В., Павлів А. П. Планування міст Підручник. Львів: Видавництво Львівсько політехніки, 2006. 412 с.
4. Вертикальне планування територій кварталів та зелених насаджень. Загальні положення вертикального планування кварталів.	4.Савенко В. Я., Гайдукевич В. А. Транспорт і шляхи сполучення. Підручник.-К.: НТУ, 2007-252 с.
5. Конструкції стін із крупних панелей. Монтажні плани установки стінових панелей. Сполучення панелей зовнішніх стін. Сполучення панелей зовнішніх і внутрішніх стін. Системи ізоляції стиків.	5.В.А. Ліпянін, І.В. Інженерна підготовка і благоустрій міських територій. Навчальний
6. Конструкції стін з крупних блоків. Внутрішні стіни і перегородки. Зовнішні стіни. Розрізання стін на блоки. Сполучення блоків зовнішніх стін. Блоки внутрішніх стін. Сполучення блоків внутрішніх стін. Конструкції других елементів блочних будівель. Класифікація перегородок. Конструктивні рішення	

<p>перегородок.</p> <p>7. Конструкції каркасно-панельних будинків. Каркаси. Конструктивні схеми. Діафрагми жорсткості. Вимоги до проектування уніфікованих збірних каркасів. Компонування несучих конструкцій будівлі</p>	<p>посібник. – Рівне.: 2015. – 293 с.</p> <p>ДБН В.2.2-15-2019. Житлові будинки. Основні положення. – К. : Державний комітет України по будівництву та архітектурі, 2019. – 44 с.</p>
---	---

3. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Зі змістового модуля 1. «Основи архітектури»

Максимальна оцінка за змістовим модулем - **100** балів. Оцінка складається з:

- оцінювання присутності та роботи студента на лекціях (максимальна кількість- 30 балів -2 бала за кожну лекцію); присутній, але не працював-1 бал; відсутній- 0 балів.
- оцінювання контрольної роботи (максимальна кількість **70** балів).

Контрольна робота- Складається за теоретичним курсом з 2 рівнозначних питань за білетами, які студент повинен надати у письмовій формі.

Максимальна кількість балів за теоретичне питання складає –**35** балів.

- За повну відповідь, що містить взаємозв'язок основних понять та визначень і характеризується логічним та чітким викладанням матеріалу, студент **одержує-35** балів;
- якщо у відповіді допущені не принципові помилки, відсутня необхідна деталізація, студент одержує **34-27** балів;
- якщо у відповіді розкрито сутність питання, але допущені невірні тлумачення, студент одержує **26-19** балів;
- студент не повністю розкрив сутність питання, у відповіді допущені грубі помилки-**18-11** балів;
- якщо у відповіді містяться принципові помилки або повністю відсутня відповідь-**10-0** балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається в кінці семестру за змістовим модулем.

4. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і студента; прозорі оцінювання; інформування та реалізацію політики академічної доброчесності.

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти та викладачі діють відповідно до нормативної бази академії.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконання завдання під час консультацій викладача.

Порядок зарахування пропущених занять: якщо пропущена лекція – у формі усного опитування за підготовленим звітом на відповідну тему, якщо пропущене практичне заняття – у формі виконання індивідуального завдання. При цьому враховується причина пропущених занять: якщо заняття пропущене з поважної причини, то відпрацювання зараховується з коефіцієнтом 1,0; якщо заняття пропущене за відсутністю поважної причини – з коефіцієнтом 0,5.

Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами.

Студенти академії мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної доброчесності Державного вищого навчального закладу «Придніпровська державна

академія будівництва та архітектури» ПЛПМ 0812-001:2018, яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливосте

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів;

- надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Дотримуємося Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Конституція України 1996 р.-м.Київ ТОВ «ЦЗРУ» 2016 р.
2. Земельний кодекс України. 2001 р.-м.Київ ТОВ «ЦЗРУ» 2017 р.
3. Закон України «Про землеустрій»-м.Київ ТОВ «ЦЗРУ» 2017 р.
4. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності», zakon.rada.gov.ua/go/3038-17.
5. Закон України «Про планування і забудову територій» Адміністративно-територіальний устрій України-вікіпедія, <https://uk.wikipedia.org/>.
6. НК. 018-2023 Національний класифікатор будівель і споруд. Мінрегіони-2023 .
7. ДБН В.2.2-15-2019. Житлові будинки. Основні положення. – К. : Державний комітет України по будівництву та архітектурі, 2019. – 44 с.
8. ДБН В.2.2-9-2009. Громадські будинки та споруди. Основні положення. - К.: Мінрегіонбуд України, 2009-47 с.
9. ДБН В.2.6-31:2021 теплова ізоляція будівель. – К: Мінрегіонбуд України, 2017- 30 с.
10. ДБН В.2.2-24:2009. Проектування висотних житлових і громадських будинків. - К.: Мінрегіонбуд України, 2009-112 с.
11. ДБН В.2.5-28-2018. Природне і штучне освітлення. (додаток М.-113ст.)
12. ДБН В.1.1.7-2002. Пожежна безпека об'єктів будівництва. – К.: Держбуд України, 2003 - 41 с
13. ДБН 360-92** Місто-будування. Планування і забудова міських і сільських поселень. – К.: Держ-буд України, 2002. – 231 с.
14. Панченко Е., Дьомін М. та ін. Містобудування. Довідник проектування. К.: Укрархбудінформ, 2001 .-188с.
15. Савенко В. Я., Гайдукевич В. А. Транспорт і шляхи сполучення. Підручник.-К.: НТУ, 2007-252 с.
16. Куліков П. М., Плоский В. О., Гетун Г. В.: Конструкції будівель і споруд. Книга 1: підручник / Під ред. Гетун Г. В. – Київ.: Ліра-К. – 2021 р. – 816 с. Плоский В.О., Гетун Г.В. Архітектура будівель та споруд. Книга 2. Житлові будинки: Підручник. - Кам'янець-Подільський: ПП "Медобори", 2014. – 617 с.
17. Архітектура будівель і споруд: Навчальний посібник / З.І.Котеньова.–Харків: ХНАМГ, 2007. – 170 с.
18. Архітектурні конструкції: Навч. посібник (для студентів спеціальності «Містобудування» напряму 1201 – «Архітектура»). Автор: Дрьомова Л.В. – Харків: ХНАМГ, 2007 – (164)171 с
19. М.І. Міз'як. «Архітектурні конструкції»: Навчальний посібник (для студентів 2 курсу денної форми навчання спеціальності 6.120100 – «Містобудування»). - Харків: ХНАМГ, 2008. - 198 с.
20. Будівельні конструкції: навчальний посібник / авт. кол. Т.М. Пашенко, О.О. Сліпич,

21. ДБН 360-92** Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень. – К.: Держбуд України, 2002. – 231 с.
22. ДБН В.2.2-15-2019. Житлові будинки. Основні положення. – К. : Державний комітет України по будівництву та архітектурі, 2019. – 44 с.
23. ДБН В.2.2-9-2009. Громадські будинки та споруди. Основні положення. - К.: Мінрегіонбуд України, 2009-47 с.
24. Панченко Е., Дьомін М. та ін. Містобудування. Довідник проектування. К.: Укрархбудінформ, 2001, -188с.
25. Дідик В. В., Павлів А. П. Планування міст Підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2006. 412 с. ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій». – К.: Мінрегіонбуд України, 2019. – 177 с.
26. ДБН В.2.3-5-2018. Споруди транспорту. Вулиці та дороги населених пунктів. – Київ: Держбуд України, 2018. – 61 с.
27. Панченко Е., Дьомін М. та ін. Містобудування. Довідник проектування. К.: Укрархбудінформ, 2001, -188 с.
28. Планування міст та транспорт: Навчальний посібник / О. С. Безлюбченко, С. М. Гордієнко О. В. Завальний. – Харків: ХНАМГ, 2008. – 156 с.
29. В.А. Ліп'янін, І.В. Інженерна підготовка і благоустрій міських територій. Навчальний посібник. – Рівне.: 2015. – 293 с.

Допоміжна

1. Маклакова Т.Г., Нанасова С.М. Конструкції гражданських зданий: Учебник. –М. ізд. АСБ, 2000. - 280с.
2. Т.Г. Маклакова, С.М. Нанасова, В.Г. Шарашпенко, А.Е. Балакіна. Архітектура: Учебник. – М.: Издательство АСВ, 2009-472с.
3. Конструкции гражданских зданий: Учебн. пособие для ВУЗов /Т.Г. Маклакова, С.М. Нанасова, Е.Д. Бородай, В.П. Житков//Под ред. Т.Г. Маклаковой. – М.: Стройиздат, 2008-135с.
4. Шерешевский И.А. «Конструирование промышленных зданий и сооружений»; Учебное пособие для студентов строительных специальностей. – : «Архитектура - С», 2005. 168 с., ил.
5. Урбаністика: Навчальний посібник/ О.С. Безлюбченко О.В. Завальний. – Харків: ХДАМГ, 2003. – 244 с.
6. Осітнянко А.П. Планування розвитку міста: Монографія. – К: КНУБА, 2001. – 460 с.
7. Осітнянко А.П. Урбаністика: Конспект лекцій. – К.: КНУБА, 2001. – 81 с.
8. Петер Нойферт, Людвіг Нефф. Проектирование и строительство. Иллюстрированный справочник. – М.: Архитектура, 2005. – 255с.

6. INTERNET- РЕСУРСИ

1. <http://normativ.com.ua> – нормативні документи і довідкова література.
2. <http://www.twirpx.com/files/standarts/ukraine/dbn> – стандарти України (ДБН, ДСТУ).
3. <http://www.dbn.at.ua> – нормативні документи і стандарти України (ДБН, ДСТУ)

Розробник _____ (Юрій Захаров)

Гарант освітньої програми _____ (Галина ЛИСЕНКО)

Силабус затверджено на засіданні кафедри архітектури
Протокол від «30» серпня 2023 року № 2-23

Завідувач кафедри _____ (Юрій ЗАХАРОВ)